

Saksutredning: Endrede bestemmelser om klage, innsigelse og konsekvensutredning i plan- og bygningsloven - høring

FYLKESRÅDMANNENS INNSTILLING

1. Sør-Trøndelag fylkeskommune ser positivt på de endringene som ligger inne i § 1-14 og § 1-15 i planlovutvalgets forslag i NOU 2003:14 om at det ikke kan fremmes innsigelse eller klage på forhold som er avgjort tidligere. Dette vil kunne bidra til mer effektive og mer forutsigbare planprosesser. Det kan likevel diskuteres om det bør settes inn en tidsbegrensning på hvor lenge en tidligere avgjort innsigelse eller klage skal gi føringer for videre revisjon av planen. Dette fordi det ikke er uvanlig at planforutsetningene eller verdigrunnlaget endrer seg over tid.
2. Når det gjelder forslag til planbeskrivelse og planprogram (§ 1-8) og konsekvensutredninger (§ 1-9 og § 17-1 til 5) er fylkeskommunen i prinsippet enig i de foreslåtte endringene. Det er positivt og naturlig at enhver plan skal si noe om mulige følger av planen. Dagens system med konsekvensutredninger fungerer dårlig og vilkårlig, og det er absolutt nødvendig å gjøre noe med dette. Imidlertid bør man i nødvendige forskrifter sørge for at utredningskravene ikke blir større enn nødvendig. For store krav vil ta mye tid og krefter og sådan undergrave planleggingens legitimitet. På samme måte er det avgjørende at planprogram kan utarbeides i en relativt kortfattet og enkel form.

VEDLEGG OG ANDRE SAKSDOKUMENTER

Nummererte vedlegg som følger saken:

1. Oversendelsesbrev fra miljøverndepartementet, datert 07.07.2003 (1 side)
2. Forslag til endrede paragrafer i plan- og bygningsloven (1 side)

Utrykte vedlegg i saksmappen/ på internett:

- NOU 2003:14 Bedre kommunal og regional planlegging etter plan og bygningsloven (Planlovutvalgets innstilling), 348 sider. Lagt ut på www.planlovutvalget.dep.no
- Plan- og bygningslov av 14.06.1985 (gjeldende lov). Finnes på www.odin.dep.no/md/planlegging/regelverk/

GJELDENDE FORUTSETNINGER

Ved kongelig resolusjon 23.10 1998 ble det opprettet et eget planlovutvalg for å se på revisjon av plan- og bygningsloven. I 2001 la det fram sin første innstilling, og i mai 2003 ble det endelige forslag til ny planlov lagt ut på høring med uttalefrist 1. desember 2003.

Imidlertid ber Miljøverndepartementet om umiddelbare reaksjoner på noen punkter i forslag til ny planlov (vedlegg 1). Dette gjelder punkter som begrenser mulighet til å påklage/ha innsigelse til forhold som er avklart tidligere. Det gjelder også å framskynde nye bestemmelser om konsekvensutredning for å samordne disse med EU-bestemmelser. Høringsfrist for dette er satt til 1. september 2003. Forslag til nye bestemmelser er gjengitt i vedlegg 2.

HELHETLIG DRØFTING

Klager og innsigelser

Fylkesrådmannen ser positivt på forslagene om at det ikke kan fremmes innsigelse eller klage på forhold som er avgjort tidligere. Dette vil bidra til en mer forutsigbar og mer effektiv planprosess. Dette er en fordel både for private aktører og offentlige myndigheter. Imidlertid bør det være mulighet til å ta opp saker på nytt hvis planforutsetningene eller verdigrunnlaget klart har endret seg.

Planbeskrivelse og planprogram

Når det gjelder planbeskrivelse og planprogram (§ 1-8) er dette et nytt grep i forhold til gjeldende lov. Etter fylkesrådmannens mening vil dette legge mer vekt på oppstartsfasen ved planlegging og gjøre den mer politisk interessant. Slik vil det nok fremme engasjement og medvirkning. Dette er positivt. Man bør imidlertid passe på at dette ikke blir for omfattende og medfører unødige merarbeid. Lovteksten hindrer imidlertid ikke at dette kan gjøres på en enkel og effektiv måte. I det pågående arbeidet med fylkesplanen har man begynt å praktisere prinsippene om planprogram.

Konsekvensutredninger

Dagens system for konsekvensutredninger er rigid og kan virke tilfeldig. For en del små saker som kan avklares gjennom reguleringsplan kan det bli stilt krav om konsekvensutredning, mens større tiltak kan slippe slike krav. Konsekvensutredninger har ofte blitt uforholdsmessige store i omfang, og det er en klar ulempe at de krever egen prosess, løsrevet fra plansaken. De foreslåtte endringene lar utredninger av konsekvenser inngå i selve planprosessen. Dette er en klar fordel og effektivisering og vil kunne gjøre beslutningsgrunnlaget bedre enn i dag. Når det skal lages mer detaljerte forskrifter på grunnlag av loven, er det viktig at disse ikke blir for rigide og stiller for store krav til utredning. På samme måte foreslås også regler om konsekvensutredning for sektorplaner samt tiltak etter andre lover. Dette synes fornuftig ut fra målet om mest mulig lik saksgang, uavhengig av lovgrunnlag.

Mot en ny planlov ?

Planlovutvalgets forslag om ny planlov gir grunnlag for en helhetlig og helt nødvendig modernisering av plan- og bygningsloven. Stikkord er blant annet klarere roller, fremming av bærekraftig utvikling, bedre prosess, politisk styring og mer målrettet og forutsigbar planlegging. På den andre siden kan det reises spørsmål om selve plansystemet vil framstå enklere enn i dag, og om det vil innebære besparingsmuligheter for kommunene. Kommunenes sentralforbund har imidlertid allerede signalisert positiv holdning til forslag til ny lov og uttrykt at det er viktig å få vedtatt hele loven, og ikke bare brokker av den.

Som en følge av planlovutvalgets arbeid ble det 1. juli 2003 vedtatt nye regler om tidsfrister. De foreslåtte endringene som tas opp i denne saken, er også et produkt av planlovutvalgets arbeid. Fylkesrådmannen ser det som viktig at man virkelig reviderer hele loven, og ikke bare reviderer de svakeste punktene i den uten å se på helheten. Fylkesrådmannen tar sikte på å legge det samlede lovforslaget fram for politisk behandling i november 2003.

FYLKESRÅDMANNENS KONKLUSJON

Fylkesrådmannen er positiv til de foreslåtte forslag. Imidlertid bør man ved utforming av forskrifter være bevisst på at krav til beskrivelser og utredning ikke blir større enn nødvendig. Fylkesrådmannen vil også understreke at slike paragrafvisse endringer som dette ikke må være til hinder for en helhetlig revisjon av hele plandelen i plan- og bygningsloven.

SAKS PROTOKOLL

Endrede bestemmelser om klage, innsigelse og konsekvensutredning i plan- og bygningsloven - høring

---

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
Fylkesutvalget	04.09.2003	158/2003
Saksbehandler: Vegard Hagerup		
Arkivsak: 200303060		
Arkivkode: 713.T06		

FYLKESUTVALGET - 04.09.2003

Protokoll

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt

Kopi: H>N, Kir, SRH, JJ

Vedtak

1. Sør-Trøndelag fylkeskommune ser positivt på de endringene som ligger inne i § 1-14 og § 1-15 i planlovutvalgets forslag i NOU 2003:14 om at det ikke kan fremmes innsigelse eller klage på forhold som er avgjort tidligere. Dette vil kunne bidra til mer effektive og mer forutsigbare planprosesser. Det kan likevel diskuteres om det bør settes inn en tidsbegrensning på hvor lenge en tidligere avgjort innsigelse eller klage skal gi føringer for videre revisjon av planen. Dette fordi det ikke er uvanlig at planforutsetningene eller verdigrunlaget endrer seg over tid.

2. Når det gjelder forslag til planbeskrivelse og planprogram (§ 1-8) og konsekvensutredninger (§ 1-9 og § 17-1 til 5) er fylkeskommunen i prinsippet enig i de foreslåtte endringene. Det er positivt og naturlig at enhver plan skal si noe om mulige følger av planen. Dagens system med konsekvensutredninger fungerer dårlig og vilkårlig, og det er absolutt nødvendig å gjøre noe med dette. Imidlertid bør man i nødvendige forskrifter sørge for at utredningskravene ikke blir større enn nødvendig. For store krav vil ta mye tid og krefter og sådan undergrave planleggingens legitimitet. På samme måte er det avgjørende at planprogram kan utarbeides i en relativt kortfattet og enkel form.